

jeg forstaaet den høitærede Minister ret, staaer han væsentligt paa samme Standpunkt iaar, som Regjeringen stod paa ifjor, nemlig at, hvis der skal være Spørgsmaal om at udløse dette Forhold og forandre det Nærværende, maa man stille sig paa Frihedens Grund. Kun derved kan man komme til at gjøre en Forandring, saaledes at man giver Noget til Fæstebonden. Efter disse almindelige Bemærkninger vil det vistnok være overflødig at fremhæve, hvorfor jeg ikke kan gaae ind paa uogle af de vigtigste Vædringsforslag, saaledes blandt andre ikke paa det, som den ærede Ordfører siger, at han har været saa god at stille af Hensyn til mine Udtalelser, Vædringsforslaget under Nr. 24. Thi kunde jeg gaae ind paa i Tilfælde af Forsæstning at paalægge Godseieren betydelige Afgifter til Fordeel for Familien, saa maatte det være, hvis der virkelig skabtes en ny Udvei, hvis man samtidig indførte Frihed. Den samme Grund bevirker, at jeg ikke kan gaae ind paa Vædringsforslaget under Nr. 25. Seg vil ikke sige, at Forslaget under Nr. 26 synes mig i Gæt og Alt fuldstændig heldigt affattet og udført; men det er dog, som ogsaa den ærede Minister antydede, en Veit, som det maastee vilde være heldigt at betræde. Mulig kunde man ændre det noget, og derved i flere Henseender komme til et heldigt Resultat. — Dette er de væsentligste Spørgsmaal, som have nogen Interesse. Seg skal endnu bemærke, at Udvalgets Fleertal vil gaae videre med Hensyn til den Ret, der i Loven af 19de Februar 1861 blev givne til visse Enker. Seg seer jo nok de Grunde, der i visse Henseender kunde gjøre det uønskeligt; men jeg skal ikke undlade at minde om den Betragtning, som vistnok gjorde sig gjældende, da man affattede Loven af 1861, under Hensyn til hvilken man blandt Andet ikke vilde gaae til alle Enker. Det var jo den store Misliighed, der klæber ved Fæsteforholdet, at det i saa høi Grad opfordrer til Ægteffab mellem Folk i ulige Alder, ikke alene Ægteffab mellem unge Enker, der sidde ved Gaardene, og ældre Mænd, men ogsaa lidt mellem gamle Mænd og unge Piger, idet det Hensyn gjør sig gjældende, at disse saa kunne blive ved Gaarden. Seg

troer, at det var en af Grundene til, at man ikke vilde gaae videre, saa at man ikke medtog alle Enker, at man ikke yderligere vilde opmuntre dertil. Men jeg skal her blot nævne denne Grund til Dverveitelse. Som jeg oftere har udtalt, troer jeg, at der var noget Arigtigt i, hvor uheldigt det end kan være for den 10de Gaards Familie, at man vilde tage denne Bestemmelse, uden i andre Henseender at fremme Dvergang til Selveietendom. Dette var een Grund, og en anden Grund var det, at der var en almindelig Dvereenskomst i 1861, saa at man vanffeligt vilde kunne tage det bort, uden at man forrykkede det Forhold, som da blev etableret, og uden at gjøre sig skyldig i nogen Uret mod den ene Part.

Formanden: Ærede Talere erindres om, at, naar nuværende Medlemmer af Landsthinget nævnes her under Forhandlingen, er det Skik og Brug, i Lighed med hvad der med Hensyn til Thingets egne Medlemmer er paabudt, at de omtales ved deres Balgfreds og ikke ved deres Navn, forsaavidt de omtales som Medlemmer af det andet Thing og ikke i anden offentlig Egenstøb.

Chr. Pedersen: Det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, begyndte sit Foredrag med atter og atter at nævne Frihed og Fri-gjørelse, og han talte om, at det burde være det Ledende ved de Forhandlinger, der her fandt Sted; men det var slet ikke Tilfældet efter hans Betragtninger. Men naar man saa hørte efter, hvad det ærede Medlem egentlig vilde, og man tænkte sig disse hans Theorier udførte i Praxis, skulde det altsaa være det, at nu var der skabt Frihed for Jorden og Frihed for Brugeren. Ja, der er saa vist Frihed for Jorden til den ene Side, nemlig for Godseieren, men for Brugeren er der slet ikke Frihed; thi hvad er det egentlige Princip, som den høitærede Indenrigsminister holder paa, og som ogsaa det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Balgfreds (Frederiksen) holder paa? Det er netop det, at med det Samme vi skulde have Fæstevæsenet løst, fordres der, at ogsaa Godsherren skal have Ret til i videste